

наукових праць; КПНУ імені Івана Огієнка; Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України, 2010. Вип. 9. С. 65-74.

2. Демидова Ю. О. Визначення рівня сформованості пізнавальної самостійності старших дітей дошкільного віку у конструктивній діяльності. *Педагогічний дискурс*. Хмельницький: Національна академія педагогічних наук, Інститут педагогіки, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2012. С. 76-79.

3. Дудник Н. Виховання самостійності у дітей дошкільного віку. *Гірська школа українських Карпат*. 2018. № 19. С. 118-122.

4. Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 392 с.

*Марія Малета,
студентка магістратури спец. 012 «Дошкільна освіта»
Науковий керівник – к. пед. н., доц. Лілія Мельничук,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені акад. С. Дем'янчука»*

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОБОТИ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства виникає потреба у впровадженні новітніх технологій, які дозволяють забезпечити ефективну та зручну взаємодію педагогів із батьками. Використання таких технологій стає важливим інструментом у вирішенні ключових завдань виховання та навчання дітей дошкільного віку. Інноваційні форми комунікації, як-от цифрові платформи, мобільні застосунки, віртуальні консультації, інтерактивні заходи та інші методи, сприяють побудові партнерських відносин між педагогами і батьками.

Проблема формування усвідомленого батьківства знаходиться в полі зору багатьох сучасних науковців (Т. Алексеєнко, Т. Бахуташвілі, А. Кокоевої, А. Кузьмінського, І. Кульчицької, В. Омеляненка, Є. Сорокіної, О. Хартман, С. Щербакової), які наголошують, що вдосконаленню сімейного виховання значною мірою сприяє діяльність вихователів закладу дошкільної освіти,

спрямована на удосконалення педагогічної взаємодії з батьками дітей дошкільного віку.

Сучасні технології роботи з батьками дітей дошкільного віку у закладах дошкільної освіти (ЗДО) спрямовані на створення партнерських відносин між педагогами та сім'ями, що сприяє гармонійному розвитку дитини, вони базуються на принципах відкритості, співпраці та діалогу.

В сучасних умовах завданням модернізації взаємодії сімей та ЗДО є розвиток діалогового партнерського взаємодії в системі «ЗДО-сім'я», спрямованого на активне залучення батьків (законних представників) до життя дошкільного закладу.

Зупинимось детальніше на нетрадиційних формах взаємодії з батьками вихованців, які є найбільш актуальними. Серед нетрадиційних форм роботи з батьками можна виділити такі підгрупи: пізнавальні, інформаційно-аналітичні, дозвіллієві, наочно-інформаційні [1, с. 19].

Інформаційно-аналітичні технології, виявлення інтересів, потреб, запитів батьків, рівня їх педагогічної грамотності: проведення соціологічних опитувань, анкетування, індивідуальні бесіди, картотеки «Педагогічна скарбничка: батьки для педагогів», «Педагогічна скарбничка: педагоги для батьків» (з метою взаємозбагачення педагогічної майстерності), листування електронною поштою.

Пізнавальні, ознайомлення батьків з віковими та психологічними особливостями дітей дошкільного віку. Формування у батьків практичних навичок виховання дітей: семінари-практикуми, проведення зборів, консультацій у нетрадиційній формі, міні-збори, педагогічна вітальня, дослідницька, проектна діяльність, інтернет-журнал.

Дозвіллієві – це встановлення емоційного контакту між педагогами: спільні дозвілля, свята, інтерактивні дозвіллієві заходи, виставки робіт батьків та дітей, семінари, майстер-класи, Дні добрих справ, турніри знавців, KBK.

Наочно-інформаційні: інформаційно-ознайомчі; інформаційно-просвітницькі ознайомлення батьків із роботою ЗДО, особливості виховання дітей: формування у батьків знань про виховання та

розвиток дітей, буклети, електронні газети, Дні (тижня) відкритих дверей, відкриті перегляди занять та інших видів діяльності дітей, випуск стінгазет, використання відеозаписів, спостережень за дитиною у процесі її діяльності, взаємообмін фотографіями, відеозаписами про життя дитини в сім'ї та в ЗДО [1, с. 20].

Нижче представлені деякі форми проведення нетрадиційних батьківських зустрічей у ЗДО:

«Педагогічна вітальня» рекомендується проводити на початку або в кінці року. На таких зустрічах обговорюється участь батьків у різних заходах. Проводиться анкета «Батько-дитина-ЗДО». Обговорюються позаплановані заходи або аналізуються минулі та підводяться підсумки.

При підготовці «Педагогічної конференції» проводиться підготовчий етап, де батькам дається завдання з певної теми. Підготовлене завдання обговорюється з різних позицій. За два тижні до зустрічі батькам роздаються матеріали на певну тему, вихователь просить прокоментувати те чи інше висловлювання, висвітлює сутність теми та ставить запитання під час обговорення. Наприклад, зустріч у другій молодшій групі може бути присвячена темі «Криза 3-х років». Батькам пропонується прокоментувати кілька висловлювань класиків: як вони розуміють це висловлювання, після чого батьки та педагоги дають свої поради щодо проблеми, як вони її вирішують. Найбільш вдалі поради оформлюються в картотеки або альбоми «Педагогічна скарбничка: батьки для педагогів», «Педагогічна скарбничка: педагоги для батьків».

«Педагогічна конференція-аукціон»

Підготовка такої зустрічі проводиться так само, як і при проведенні педагогічної конференції, відмінністю є те, що обмін досвідом відбувається у вигляді «продажу» корисних порад з обраної теми в ігровій формі. Наприклад, вихователь дає поняття «криза трьох років», спільно з батьками аналізує, наскільки гостро проходить цей період у дітей. Потім пропонує батькам поділитися своїм досвідом, як вони долали цей період, або як вони зараз справляються з ним. Все відбувається у вигляді гри, і за кожную пораду даються фішки (тобто поради продаються за фішки).

Поради, які набрали найбільшу кількість фішок, також оформлюються в картотеки або альбоми «Педагогічна скарбничка: батьки для педагогів», «Педагогічна скарбничка: педагоги для батьків».

На «Семінарі-практикумі» можуть виступати не тільки вихователі, а й батьки, логопед, психолог та інші фахівці. Спільно з батьками відбувається програвання або вирішення проблемних ситуацій, можуть бути присутні елементи тренінгу. Заздалегідь визначається тема зустрічі та ведучий, яким може бути як виховatelj, так і батьки або запрошені фахівці. Наприклад, якщо зустріч присвячена темі дитячих страхів, то в ролі ведучого такої зустрічі виступатиме педагог-психолог. Готується невелике теоретичне повідомлення, потім батьків просять висловити свою думку про причини дитячих страхів та про способи їх подолання, можуть програватися невеликі ситуації. Далі з батьками проводиться міні-тренінг із саморегуляції, демонструються ігрові прийоми для зняття тривожності та страхів, щоб батьки могли допомогти своїм дітям у разі виникнення труднощів [2, с. 20].

Зустріч «Майстер-клас», підготовлена у такій формі, передбачає, що вихователі, батьки або запрошені фахівці ЗДО можуть провести маленький урок, тобто поділитися досвідом з виховання та розвитку дітей, продемонструвати свої досягнення в тій чи іншій галузі. Попередньо виховatelj визначає тему зустрічі, враховуючи запити батьків. Потім можна дати тему кільком батькам, які зможуть пояснити або продемонструвати на практиці, як навчити дитину прибирати за собою іграшки, умиватися тощо. Наприкінці зустрічі підводяться підсумки. На такій зустрічі учасники дають одне одному практичні поради, показують рольову сценку, демонструють практичні навички (наприклад, виховatelj може показати батькам, як виготовити дидактичний посібник своїми руками, як грати в ту чи іншу гру) тощо [3].

Зустріч «Ток-шоу», організована у такій формі, передбачає обговорення однієї проблеми з різних точок зору, деталізацію проблеми та можливих шляхів її вирішення. На «Ток-шоу» можуть виступати батьки, вихователі, можна запросити фахівців. Наприклад, тема зустрічі «Домашні улюбленці – плюси та мінуси»,

учасники зустрічі довільно діляться на дві підгрупи, одна з яких відстоює думку, що наявність домашніх улюбленців у домі – це добре, а друга – що наявність домашніх улюбленців – це погано. Батькам пропонуються різні ситуації, які потрібно розглянути з різних точок зору, обов'язково аргументуючи їх. Усі позиції спільно обговорюються. Наприкінці зустрічі учасникам кожної команди пропонується перейти в іншу команду, якщо вони змінили свою точку зору, або залишитися у своїй команді. Також можна провести голосування з метою визначення, яка точка зору перемогла.

«Тренінг» - це активна форма роботи з батьками, які хочуть змінити свою взаємодію з власною дитиною, є батьківський тренінг. У ньому повинні брати участь обоє батьків. Для результативності тренінг має включати 5-8 занять. Як правило, його проводить психолог, який дає можливість батькам на деякий час відчувати себе дитиною, пережити емоційно ще раз дитячі враження. Тренінгові завдання можуть бути такими: «Дитячі гримаси», «Улюблена іграшка», «Мій казковий образ», «Спогади дитинства» тощо. Також батьківські тренінги можуть готуватися у вигляді відповідей на питання з педагогічних проблем. На одне питання відповідають дві сім'ї, у яких можуть бути різні думки. Експерти визначають, яка сім'я у відповідях на питання була найближча до істини.

«Ігрове моделювання» - ця форма полягає у рольовому програванні проблемних ситуацій сімейного виховання, ігровій взаємодії батьків і дітей у різній дитячій діяльності, моделюванні способів батьківської поведінки, обміні досвідом сімейного виховання тощо. Позитивною стороною таких форм є те, що вони сприяють встановленню неформальних контактів з батьками, виключають нав'язування готової точки зору, орієнтують на пошук власного виходу зі сформованої ситуації [3, с. 122].

Аналіз методичної літератури з обраної теми дослідження дозволив визначити переваги сучасних технологій роботи з батьками:

- підвищення педагогічної культури: батьки отримують сучасні знання та навички з виховання дітей, що сприяє підвищенню рівня педагогічної культури в сім'ї;

- покращення взаємодії: тісна співпраця між педагогами і батьками сприяє кращому розумінню потреб дитини і покращує якість освітнього процесу;

зменшення конфліктів: регулярне спілкування і консультації допомагають своєчасно вирішувати виникаючі проблеми, зменшуючи можливість конфліктів;

- гармонійний розвиток дитини: завдяки співпраці та взаєморозумінню між педагогами і батьками створюється сприятливе середовище для гармонійного розвитку дитини.

Таким чином, сучасні технології роботи з батьками в умовах закладу дошкільної освіти спрямовані на створення гармонійного освітнього середовища, де кожна дитина отримує максимум можливостей для свого розвитку та самореалізації.

Список використаних джерел

1. Машовець М. А. Сучасні підходи до організації педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу та батьків вихованців. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*: зб. наук. праць. Наукові записки РДГУ, 2011. № 2 (45). С. 18-24.

2. Семенова Н., Лаврів Х., Бондарук Д. Взаємодія дошкільного навчального закладу і сім'ї у вихованні особистості дитини дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2018. № 2 (351). С. 19-29.

3. Шаповалова О.В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 225 с.